

[Holger Eriksen.]

opretholder et system, hvorunder det simpelt hen er forbudt at gøre forsøg på at danne andre partier end de eksisterende, og hvorunder man behandler dem, som er ansat i de ledende stillinger, på den måde, at man, hvis de får en opfattelse, der er afvigende fra den, som gælder på bjerget, ikke afskediger dem, men erklærer, at de er forbrydere, og henretter dem — så lang tid man har det ideal, rent valglovsmæssigt, tror jeg, det er ganske overflødig at diskutere med repræsentanterne for dette parti. I hvert fald har dette partis repræsentanter ingen som helst moralsk ret til at udtale sig om valglovssystemer andre steder.

Harald Nielsen: Jeg har blot en enkelt bemærkning til det ærede medlem hr. Holger Eriksen. Det ærede medlem mente, at den begrundelse, jeg havde givet for stadigvæk at opretholde hensynet til de tyndt befolkede egne, var konstrueret. Det kan jeg ikke erkende; den dækker over en realitet. Man må være klar over, at der findes adskillige landamter, som dækker et meget betydeligt område, og indenfor disse landamter er der opstillingskredse, som, hvis man ikke tog dette hensyn til de tyndt befolkede egne, i stort tal ville komme i den situation, at de ikke havde nogen rigsdagsrepræsentant. Det kan ikke bestrides, at det i en sådan opstillingskreds føles som en stor mangel; thi hver af disse kredse har jo sine egne særlige forhold, sine egne særlige problemer, som de skal have varetaget overfor regering og centraladministration. I disse kredse føles det som et savn, hvis man ikke har en lokal rigsdagsmand til at tage sig af disse opgaver. Ganske vist er der rigsdagsmænd i hvert eneste amt, men det er ikke altid tilstrækkeligt. Jeg kan som eksempel tage det amt, hvor jeg selv er valgt. Lemvigkredsen f. eks. er ganske uden rigsdagsrepræsentation. Den ligger i det nordlige hjørne af amtet, medens de rigsdagsmænd, der er valgt i amtet, er bosat længere sydpå, og befolkningen føler det som en virkelig mangel, at de ikke har en rigsdagsmand,

som de kan henvende sig til, og som har et nærmere kendskab til deres særlige forhold.

Jeg synes altså, der er en god begrundelse for stadigvæk at give de tyndt befolkede landamter en lidt stærkere rigsdagsrepræsentation, end de ville opnå, hvis man fjernede denne arealfaktor.

Med hensyn til de øvrige problemer, der har været diskuteret her, kan jeg fatte mig i stor korthed. Det har jo navnlig drejet sig om den begrænsning, man vil sætte ind med hensyn til dannelsen af nye partier. Her kunne jeg i og for sig henholde mig til, hvad den højtærede indenrigsminister og det ærede medlem hr. Holger Eriksen har sagt. Også jeg står ganske uforstående overfor det radikale venstres holdning. Hvis man virkelig har den opfattelse, at der skulle være fri og lige adgang, måtte man også have den opfattelse, at der ikke først skulle samles 10 000 underskrifter, før man kunne anmelde et nyt parti; så måtte man også have den opfattelse, at bare partiet kunne stille kandidater op i alle amter og man derved kunne få sine 25 stillere, så skulle en af kandidaterne være valgt, såfremt de tilsammen kunne samle, hvad der i gennemsnit kræves til et mandat. Men det har jo hidtil ikke været det radikale venstres opfattelse, at der skulle være så let og bekvem adgang for nye bevægelser til at komme ind på den danske rigsdag.

Man har været enig om, at der skulle være en vis begrænsning, og nu spørger jeg det ærede medlem hr. Steen: Hvad er begrundelsen for, at man vil have denne begrænsning? Vor begrundelse er den, at der også er et hensyn at tage til rigsdagens arbejdsdygtighed. Derfor kan det være meget rimeligt at sige, at bevægelser ude i befolkningen må have en vis styrke, før de kan blive repræsenteret på rigsdagen; for giver man adgang for selv den mindste bevægelse, får man en så stærkt splittet rigsdag, at den kan lammes i sin handlekraft. Det er vor begrundelse for, at der skal være en begrænsning, og jeg går næsten ud fra, at det også må være det radikale venstres begrundelse. Når det er tilfældet, er der ikke noget at diskutere om i princippet, for så er der